

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2019r.

Sąd Rejonowy w Rybniku III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	Asesor sądowy Justyna Sarikaya
Protokolant	stażysta Anna Zieleźny-Trocha

przy udziale Prokuratora: ---

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2019r. sprawy

G.K.

s. B. i I.

ur. (...) w K.

oskarżonego o to, że

w okresie od 17 lipca 2017 roku do 2 lipca 2018 roku w C. uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego wyrokiem Sądu Okręgowego w. G.z dnia 27.07.2011 r. sygn. akt III Ca 12/11, na mocy którego zobowiązany był do płacenia alimentów w kwocie 800 zł na rzecz F. R. przy czym łączna wysokość powstałych wskutek zaległości stanowiła równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, przez co naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za przestępstwo podobne, będąc skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w. R. sygn. akt IX K 598/10 z dnia 15.10.2010r. za czyn z art. 207 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 06.01.2016r. do dnia 03.08.2016r., kiedy to został warunkowo przedterminowo zwolniony z odbycia reszty kary,

tj. o czyn z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

1) uznaje oskarżonego **G. K. (K.)** za winnego tego, że w okresie od 17 lipca 2017 roku do 2 lipca 2018 roku w C. uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego wyrokiem sądu Rejonowego w. R.z dnia 31 marca 2010 r. o sygn. akt IV Rc 516/09 zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w. G.z dnia 27 lipca 2011 r. sygn. akt III Ca 12/11, na mocy którego zobowiązany był do płacenia alimentów w kwocie 800 zł na rzecz F. R., przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowiła równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, przez co naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 209 § 1a kk i za to na mocy art. 209 § 1a kk wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2) na mocy art. 624 § 1 kp i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23/06/1973r. o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony G. K. pozostawał w związku małżeńskim z M. R.. Ze związku tego (...) urodził się F. R.. Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. akt IV RC 516/09 w dniu 31 marca 2010 roku zasądził od G. Kluby na rzecz małoletniego F. Kluby alimenty w kwocie po 800,00 złotych miesięcznie do 15-go każdego miesiąca, płatne do rąk M. Kluby (obecnie R.), przy czym Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie o sygn. akt III Ca 12/11 w dniu 27 lipca 2011 roku zmienił ww. wyrok w zakresie zasądzonych alimentów za okres 20 lipca 2010 r. do 31 maja 2011 r. zamiast po 800 złotych miesięcznie alimenty po 600 złotych miesięcznie.

Dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie o sygn. akt III Ca 12/11 k. 102-103, odpis wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku w sprawie o sygn. akt IV RC 516/09 k. 104.

Ponieważ oskarżony nie wywiązywał się z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego, M. R. reprezentując małoletniego pokrzywdzonego skierowała do komornika wnioski o wyegzekwowanie zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. Prowadzona egzekucja komornicza pod sygn. akt KMP 178/09 okazała się jednak bezskuteczna. W okresie od lipca 2017 roku do lipca 2018 roku w toku postępowania egzekucyjnego nie udało się wyegzekwować zasądzonych alimentów.

Dowód: zaświadczenie o bezskutecznej egzekucji k. 13. Informacja komornika – k. 42-49

M. R. złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie po 500,00 złotych miesięcznie są nieprzerwanie wypłacane na rzecz małoletniego F. R. od 1 sierpnia 2017 roku. Ponadto w tym okresie M. R. korzystała z zasiłku rodzinnego oraz dodatku z tytułu rozpoczęcia przez dziecko roku szkolnego. G. K. dokonywał u komornika niepełnych wpłat tytułem alimentów na rzecz małoletniego syna F. R.. W październiku 2017 roku dokonał wpłaty 150 złotych, w listopadzie 2017 roku, grudniu 2017 roku i w marcu 2018 dokonał wpłat po 100 złotych, zaś w lipcu 2017 roku, wrześniu 2017 roku i styczniu 2018 roku również dokonał wpłat w wysokości po 50 złotych. Łącznie wpłacił 600 złotych.

Dowód: wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzje burmistrza gminy i miasta C., dokumentacja Ośrodka Pomocy (...) w C. k. 2-3, k. 4-10, k. 11-12, k. 13, k. 14-16, k. 17-18, k.14-23, k. 24-25, informacja Komornika k. 42-48, informacja Ośrodka Pomocy (...) w C. k. 97.

Oskarżony w okresie objętym zarzutem był zatrudniony u różnych pracodawców, a tym samym stale posiadał zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych. Był zarejestrowany, jako osoba bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy od 12 czerwca 2017 roku do 16 lipca 2017 roku, jednak utracił status osoby bezrobotnej z powodu złożenia przez niego wniosku o wykreślenie z ewidencji. Od 3 stycznia 2019 roku do nadal posiada zatrudnienie.

Dowód: informacja z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - k. 31, informacja z Powiatowego Urzędu Pracy w R. - k. 29.

W okresie objętym zarzutem oskarżony nie wykazywał zainteresowania synem, a kontakty małoletniego z ojcem nie miały miejsca. Nadto nie przekazywał on synowi żadnych prezentów. Oskarżony naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Dowód: zeznania świadka M. R. k. 36-37, k. 99v.

Ostatnio - od dnia 17 lipca 2015 roku do 3 sierpnia 2016 roku G. K. przebywał z Zakładzie Karnym, kiedy to został warunkowo zwolniony.

Dowód: informacja o pobytach i orzeczeniach k. 33-35, wydruk z NOE – SAD k. 84.

Oskarżony ma 36 lat, jest rozwiedziony, posiada wykształcenie zawodowe, z zawodu jest tynkarzem oraz obecnie otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 4.000 złotych miesięcznie z tytułu pracy jako pracownika budowlanego. Oskarżony ma na utrzymaniu jedno dziecko.

Dane osobopoznawcze – k. 64

G. K. był uprzednio karany sędownie, w tym za przestępstwo alimentacyjne.

Dowód: karta karna oskarżonego k. 78-79.

Oskarżony **G. K.** przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że nie wykonywał obowiązku alimentacyjnego w całości wobec syna. Ponadto wyjaśnił, iż będzie regularnie wywiązywał się z obowiązku alimentacyjnego a nadto wnosił, aby nie skazywać go na karę bezwzględną pozbawienia wolności.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Fakt niewykonywania obowiązku alimentacyjnego przez oskarżonego wynika z zeznań matki pokrzywdzonego, a także ze zgromadzonej dokumentacji.

Sąd dał również wiarę w całości zeznaniom świadka **M. R.**. Wynika z nich, że oskarżony uchylał się od płacenia alimentów, nie partycypował w żadnym zakresie w zaspokajaniu potrzeb ekonomicznych syna, nie przejawiał zainteresowania ich wychowaniem. Nadto w zeznaniach świadek przedstawiła swoją sytuację majątkową i zarobkową. Świadek podkreśliła, że oskarżony nie kupuje prezentów synowi. Podniosła, że oskarżony nie utrzymuje z synem kontaktu. Zeznania powyższego świadka są zgodne z ustalonym przez Sąd stanem faktycznym i nie budzą żadnych wątpliwości. Sąd dał w pełni wiarę powyższym zeznaniom uznając, że są one logiczne, szczerze, pozbawione jakichkolwiek wewnętrznych sprzeczności i w całości polegają na prawdzie.

Odnosząc się do źródeł dowodowych w postaci dokumentów, Sąd w całości uznał je za wiarygodne, albowiem zostały one sporządzone w sposób prawidłowy, jasny i rzetelny, przez uprawnione do tego organy, w przewidzianej procesowo formie, a żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności.

Mając zatem na uwadze całokształt podniesionych wyżej okoliczności stwierdzić należy, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, analizowany w powiązaniu ze sobą i z uwzględnieniem wskazań wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego daje pełne podstawy do przyjęcia, iż wina i sprawstwo oskarżonego G. Kluby w zakresie zarzucanego mu czynu nie budzi wątpliwości. Oskarżony bowiem w okresie od 17 lipca 2017 roku do 2 lipca 2018 roku w C. uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego wyrokiem sądu Rejonowego w. R. z dnia 31 marca 2010 r. o sygn. akt IV Rc 516/09, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w. G. z dnia 27 lipca 2011 r. sygn. akt III Ca 12/11 na mocy, którego zobowiązany był do płacenia alimentów w kwocie 800 zł na rzecz F. R., przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowiła równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, przez co naraził osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych - tym samym swoim zachowaniem oskarżony wyczerpał znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 209 § 1a kk. Sąd w opisie czynu doprecyzował wyrok na mocy, którego G. K. został zobowiązany do obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego syna F. R..

Sąd po uprzedzeniu stron zgodnie z art. 399 § 1 kpk o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu poprzez przyjęcie, iż wyczerpuje on znamiona występku z art. 209 § 1a kk wyeliminował w kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu popełnienie go w warunkach powrotu do przestępstwa. Otóż czyn mający być podstawą recydywy opisany w akcie oskarżenia nie stanowi przestępstwa podobnego do przestępstwa z art. 209 § 1a kk. Wyrokiem Sądu Rejonowego w. R. o sygn. akt IX K 598/10 z dnia 15.10.2010r. G. K. został skazany za czyn z art. 207 § 1 kk. Przestępstwo uchylania się od łożenia na utrzymanie osób uprawnionych z art. 209 § 1 kk nie zawsze jest przestępstwem podobnym do przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności od sprawcy, albo małoletnią lub nieporadną w rozumieniu art. 207 kk. Dobrem chronionym przepisem art. 209 § 1 kk jest obowiązek opieki, natomiast dobrem chronionym przepisem art. 207 § 1 kk jest dobro rodziny. Wyrokiem

Sądu Rejonowego w. R. o sygn. akt IX K 598/10 przypisano oskarżonemu znęcanie się nad żoną i teściową, natomiast niniejsze postępowanie dotyczy niewykonywania obowiązku alimentacyjnego nad synem oskarżonego.

Ponadto nie zostały spełnione warunki przypisania oskarżonemu popełnienia przestępstwa w warunkach recydywy odnośnie pozostałych skazań. Jak wynika z karty karnej i wydruku z NOE-SAD G. K. został skazany na karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstw podobne z art. 209 § 1 kk, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 23.03.2016 r. o sygn. akt III K 734/15, której jednak faktycznie nie rozpoczął z uwagi na to, że został warunkowo przedterminowo zwolniony z jej wykonywania.

Oskarżony przypisanym mu zachowaniem wyczerpał tak podmiotowe, jak i przedmiotowe znamiona ustawowe występku z art. 209 § 1a kk. W okresie objętym zarzutem oskarżony nie uiszczał bowiem alimentów na rzecz małoletniego syna, a powstała wskutek tego zaległość stanowiła równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych. W okresie czasu oskarżony nie świadczył też na rzecz syna żadnej pomocy rzeczowej.

Dodatkowo oskarżony miał realną możliwość wywiązania się z obowiązku alimentacji, czego jednak nie uczynił, i w konsekwencji działaniem swym naraził małoletniego syna na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb życiowych, czego najlepszym dowodem jest przyznanie mu prawa do świadczeń z opieki społecznej oraz z funduszu alimentacyjnego i ich regularne pobieranie. Oskarżony we wskazanych okresach nie był pozbawiony wolności a był zatrudniony. To, że w okresie zarzucanego mu czynu pracował otrzymując wynagrodzenie, a nie łożył na utrzymanie syna świadczy o braku zainteresowania losem dziecka. Oskarżony działał przy tym umyślnie, miał on bowiem pełną świadomość ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego i co najmniej godził się z tym, że swoim postępowaniem narazi pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

W analizowanej sprawie niewątpliwie doszło do narażenia pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Pokrzywdzony w okresie objętym aktem oskarżenia pozostawał na utrzymaniu matki. Alimenty stanowiły dla niego ważne źródło utrzymania, by zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe. Biorąc pod uwagę sytuację pokrzywdzonego wysokość alimentów stanowią niebagatelną pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Nie ma znaczenia, że oskarżony w okresie przypisanym mu dokonywał dobrowolnie do komornika wpłat, bowiem wpłaty te były symboliczne w porównaniu do wielkości alimentów orzeczonych wyrokiem sądu rodzinnego. Łącznie oskarżony uiszczył przez okres prawie 1 roku czasu jedynie kwotę 600 złotych.

Przepis art. 209 § 1a kk penalizuje zachowanie sprawcy polegające na uchylaniu się od wykonania obowiązku alimentacyjnego, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeśli opóźnienie zaległego świadczenia, innego niż okresowe, wynosi co najmniej 3 miesiące, a takie zachowanie naraża uprawnionego do świadczeń alimentacyjnych na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Pod pojęciem „uchyla się” zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia, sprawiający, iż sprawca nie dopełnia nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego, mimo że ma obiektywną możliwość jego wykonania. Sprawca obowiązku nie wypełnia, bo go wypełnić nie chce, lub lekceważy ten obowiązek.

Tym samym Sąd nie miał wątpliwości, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu, co jednoznacznie sam przyznał.

Czyn przypisany oskarżonemu jest zawiniony. Można mu przypisać winę w czasie jego popełnienia, albowiem uzasadnionym było w konkretnej sytuacji wymagać od oskarżonego zachowania zgodnego z normą prawną, a nie zachodziły jednocześnie przyczyny, które odmowę takiego zachowania uzasadniałyby. W ocenie Sądu oskarżony będący dojrzałym, posiadającym dostateczny zasób doświadczenia życiowego człowiekiem, poprzez swoje postępowanie dowiódł, iż chciał popełnić czyn polegające na uchylaniu się od alimentacji względem uprawnionego, wskutek czego Sąd przypisał mu działanie z zamiarem bezpośrednim. W związku z tym należało przyjąć, że oskarżony wypełnił swoim zachowaniem znamiona przestępstwa określonego w art. 209 § 1a kk.

Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego Sąd brał pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, a także zamiar towarzyszący sprawcy. Oskarżony swoim zachowaniem naruszył ciężący na nim obowiązek alimentacyjny, czym działał na szkodę swojego dziecka. Swoim zachowaniem godził w rodzinę i instytucję opieki, nie zabezpieczył bowiem materialnych podstaw egzystencji osób mu najbliższych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 209 § 1a kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Dyrektywy wymiaru kary przy orzekaniu kary wynikają z art. 53 kk, a Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W ocenie Sądu orzeczona zatem kara pozbawienia wolności pozwoli oskarżonemu zrozumieć naganność swojego dotychczasowego postępowania oraz wdroży go do przestrzegania porządku prawnego. Oskarżony nie wykazuje woli zmiany swego nagannego postępowania, co rodzi konieczność odpowiedniego oddziaływania na jego postawę w przyszłości poprzez orzeczenie mu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest niedopuszczalne wobec treści art. 69 § 1 kk, bowiem oskarżony był już skazany na kary pozbawienia wolności. Ponadto oskarżony był w przeszłości wielokrotnie karany, odbywał też karę pozbawienia wolności. Zważyć przy tym trzeba, że oskarżony dopuścił się tego czynu będąc uprzednio skazanym za przestępstwo podobne. Mimo tego nie zmienił swojego postępowania i ponownie wszedł w konflikt z prawem. Powyższe okoliczności przemawiają za tym, że niecelowe jest orzeczenie wobec oskarżonego kary wolnościowej grzywny albo ograniczenia wolności. Oskarżony pomimo tego, że obecnie wykonuje pracę, z której osiąga stałe, w miarę wysokie wynagrodzenie w dalszym ciągu nie realizuje w pełni nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego. Orzekając karę pozbawienia wolności Sąd uwzględnił ponadto motywację oskarżonego, sposób jego zachowania, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw jakie powstały na skutek popełnionego przez niego występku. Jego zachowanie jest tym bardziej naganne, że pokrzywdzonym jego zachowaniem jest jego małoletni syn, któremu winien jest on zapewnić pomoc i utrzymanie, a tego nie uczynił. Opisana kara z pewnością uświadomi oskarżonemu naganność jego postępowania i wdroży go do przestrzegania porządku prawnego. Wymiar kary pozbawienia wolności orzeczonej oskarżonemu jest ponadto, zdaniem Sądu, odpowiedni również dla osiągnięcia jej celu w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa i ugruntowania w nim przekonania o konieczności respektowania obowiązujących norm prawnych.

Zwalniając oskarżonego na mocy art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23/06/1973r. o opłatach w sprawach karnych w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, Sąd miał na uwadze sytuację materialną oskarżonego oraz jego dotychczasowe zadłużenie alimentacyjne.